

Konu:

SERMAYE ŞİRKETLERİNDE SERMAYENİN KAYBI VEYA BORCA BATIK OLMA DURUMUNA İLİŞKİN HESAPLAMALARDA VE BU HALLERDE YÖNETİM ORGANI VE GENEL KURUL TARAFINDAN UYULACAK USUL VE ESASLARA DAİR TEBLİĞ YAYINLANMIŞTIR

14.09.2018 tarih ve 30535 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 376. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ” ile **anonim ve limited şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin** Türk Ticaret Kanunu’nun 376. maddesi kapsamında sermayenin kaybı veya borca batık olma durumlarında uyulacak usul ve esaslar belirlenmiştir.

Türk Ticaret Kanunu’nun 376. maddesi aşağıdaki gibidir:

“Sermayenin kaybı, borca batık olma durumu

Çağrı ve bildirim yükümü

MADDE 376- (1) Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılırsa, yönetim kurulu, genel kurulu hemen toplantıya çağırır ve bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.

(2) Son yıllık bilançoya göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde, derhâl toplantıya çağrılan genel kurul, sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar vermediği takdirde şirket kendiliğinden sona erer.

(3) Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu bilançodan aktiflerin, şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması hâlinde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Meğerki, iflas kararının verilmesinden önce, şirketin açığını karşılayacak ve borca batık durumunu ortadan kaldıracak tutardaki şirket borçlarının alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını yazılı olarak kabul etmiş ve bu beyanın veya sözleşmenin yerindeliği, gerçekliği ve geçerliliği, yönetim kurulu tarafından iflas isteminin bildirileceği mahkemece atanan bilirkişilerce doğrulanmış olsun. Aksi hâlde mahkemeye bilirkişi incelemesi için yapılmış başvuru, iflas bildirimini olarak kabul olunur.”

Yukarıdaki yasa maddesinin uygulama usul ve esaslarına yönelik olarak tebliğde yer verilen düzenlemeler özetle aşağıdaki gibidir.

1. SERMAYE KAYBI

(Sermaye ile Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Yarısının Ya Da Üçte İkinin Zarar Sebebiyle Karşılıksız Kalması Halinde Yapılması Gerekenler)

1.1. GENEL KURULUN TOPLANTIYA ÇAĞRILMASI

Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının **en az yarısının ya da üçte ikisinin** zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde **yönetim organı, genel kurulu hemen toplantıya çağıracaktır.**

Genel kurulun gündem maddeleri arasında, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının karşılıksız kaldığı belirtilecektir.

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının ya da üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı durumlarda farklı bir gündem ile toplantıya çağırılmış olsa dahi bu husus genel kurulda görüşülecektir.

1.2. SERMAYE İLE KANUNİ YEDEK AKÇELER TOPLAMININ EN AZ YARISININ KARŞILIKSIZ KALMASI HALİNDE GENEL KURUL

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması halinde **yönetim organı, bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunacaktır.**

Yönetim organı, son bilançoyu genel kurula sunarak şirketin finansal yönden bulunduğu durumu bütün açıklığıyla ve her ortağın anlayabileceği şekilde anlatacaktır. Bu hususta genel kurula rapor da sunulabilecektir.

Yönetim organı, şirketin mali durumundaki kötüleşmeyi ortadan kaldırmak veya en azından etkilerini hafifletmek amacıyla, uygun gördüğü;

- ✓ Sermayenin tamamlanması,
- ✓ Sermaye artırımı,
- ✓ Bazı üretim birimlerinin veya bölümlerinin kapatılması ya da küçültülmesi,
- ✓ İştiraklerin satışı,
- ✓ Pazarlama sisteminin değiştirilmesi

gibi iyileştirici önlemleri alternatifli ve karşılaştırmalı olarak aynı genel kurula sunacak ve açıklayacaktır.

Genel kurul, sunulan iyileştirici önlemleri aynen kabul edebileceği gibi değiştirerek de kabul edebilecek ya da sunulan önlemler dışında başka bir önlemin uygulanmasına karar verebilecektir.

1.3. SERMAYE İLE KANUNİ YEDEK AKÇELER TOPLAMININ EN AZ ÜÇTE İKİSİNİN ZARAR SEBEBİYLE KARŞILIKSIZ KALMASI HALİNDE GENEL KURUL

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde, toplantıya çağrılacak genel kurul;

a) Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve TTK'nun 473 ilâ 475. maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına,

b) Sermayenin tamamlanmasına,

c) Sermayenin artırılmasına,

karar verebilecektir.

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının **üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde** genel kurulun, **yukarıda belirtilen tedbirlerden birine karar vermemesi halinde ŞİRKET KENDİLİĞİNDEN SONA ERECEKTİR.** Bu şekilde sona eren şirketin tasfiye işlemleri, TTK'nun 536. ve devamı maddelerine göre yürütülecektir.

1.3.1. SERMAYENİN AZALTILMASI

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının **en az üçte ikisi zarar sebebiyle karşılıksız kalan şirketin genel kurulu, sermayenin üçte biriyle yetinmeye karar verdiği takdirde sermaye azaltımı yapılacaktır.**

Bu madde kapsamında yapılacak sermaye azaltımında yönetim organı, alacaklıları çağdırmaktan ve bunların haklarının ödenmesinden veya teminat altına alınmasından vazgeçebilecektir.

1.3.2. SERMAYENİN TAMAMLANMASI

Sermayenin tamamlanması, bilânço açıklarının ortakların tamamı veya bazı ortaklar tarafından kapatılmasıdır.

Kanuni yedek akçelerin yitirilen kısımlarının tamamlanmasına gerek bulunmamaktadır.

Sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde her ortak zarar sebebiyle karşılıksız kalan tutarı kapatacak miktarda parayı vermekle yükümlüdür.

Her ortak, payı oranında tamamlamaya katılabilecek ancak vermiş olduğu parayı geri alamayacaktır. Sermayenin tamamlanmasına katılmak bir sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde olmayıp, karşılıksızdır.

Ayrıca yapılan ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak nitelendirilmeyecektir.

Sermayenin tamamlanmasında, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler bakımından TTK'nun 421. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi, limited şirketler bakımından ise 603 ve devamı maddeleri uygulanacaktır.

“421/2- Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları, sermayenin tümünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin oybirliğiyle alınır:

a) Bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük koyan kararlar”

Sermayenin tamamlanamaması, bazı ortakların kendi istekleriyle tamamlama yapmasına engel oluşturmayacaktır.

Bilanço zararlarının kapatılması için getirilen yükümlülükler uyarınca yapılan ödemeler öz kaynaklar içerisinde SERMAYE TAMAMLAMA FONU HESABINDA toplanacak ve takip edilecektir.

Bu düzenleme ile yasal mevzuatımızda *“sermaye tamamlama fonu”* ilk kez yerini almış olmaktadır.

Yukarıda da belirtildiği üzere, **bu fon tutarı** gelecekte yapılacak **sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak nitelendirilmeyecektir.** Ayrıca söz konusu fon bir borç niteliğinde olmadığı için ortaklar tarafından da geri ödemesi talep edilemeyecektir.

Tebliğ lafzına göre söz konusu fon sermaye olarak değerlendirilmemekte ve sermaye taahhüt borcuna mahsubuna da izin verilmemektedir. Dolayısıyla özkaynaklar içerisinde yer alan bu fonun ileride sermayeye eklenip eklenmeyeceği hususunun açıklığa kavuşturulması gerektiği kanaatindeyiz.

Hazine ve Maliye Bakanlığı geçmişte verdiği bazı özgelelerde, zararları telafi etmek amacıyla ortaklar tarafından şirkete konulan sermaye tamamlama fonlarının gelir olarak değerlendirilmesi gerektiği yönünde görüşler vermiştir. Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan bu düzenlemelere paralel olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından da sermaye tamamlama fonu ödemelerinin kurumlar vergisine tabi olmadığı yönünde düzenleme yapılması gerektiğini belirtmek isteriz.

T.C Merkez Bankası'nın 02.05.2018 tarihli Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin 6/4 maddesinde, *“Yurt dışından bankalar aracılığıyla **sermaye artırım beyanıyla getirilen dövizin sermayeye eklenmesi ve sermaye artırımının belgelenmesi işleminin en geç üç ay içinde gerçekleştirilmesi gerekir. Bu süre zarfında getirilen dövizin sermayeye eklenmemesi ve sermaye artırımının belgelendirilmemesi halinde gelen döviz kambiyo mevzuatına göre kredi işlemine tabi tutulur”*** açıklaması yapılmıştır. Buna göre özellikle yabancı sermayeli şirketlerin yurt dışı ortakları tarafından *“sermaye tamamlama fonu”* adı altında Türkiye'deki şirkete gönderecekleri tutarlar kambiyo mevzuatı açısından sermaye mi yoksa kredi olarak mı değerlendirilecektir? Bu konunun da kambiyo mevzuatı açısından açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

TTK'nun 376. maddesi ile ilgili tebliğ düzeyinden yapılan düzenlemenin dolaylı veya dolaysız tarafı konumunda olan Ticaret Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile T.C Merkez Bankası'nın uygulamanın sağlıklı işlemesi ve tereddüt edilen hususların giderilmesi için gerekli düzenlemeleri bir an önce yapması gerektiğini belirtmek isteriz.

1.3.3. SERMAYENİN ARTIRILMASI

Genel kurul tarafından;

a) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilebilecektir. Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında artırılan sermayenin en az dörtte birinin ödenmesi şarttır.

b) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilebilecektir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında **sermayenin en az yarısını karşılayacak tutarın tescilden önce ödenmesi** zorunlu olacaktır.

2. SERMAYE İLE KANUNİ YEDEK AKÇELER TOPLAMININ TAMAMININ KARŞILIKSIZ KALMASI

BORCA BATIK OLMA DURUMU

Borca batık olma durumu, tebliğde şirketin aktiflerinin borçlarını karşılayamaması hali olarak tanımlanmıştır. Borca batık olma durumunun işaretleri yıllık ve ara dönem finansal tablolardan, denetime tabi şirketlerde denetim raporlarından, erken teşhis komitesinin raporlarından ve yönetim organının belirlemelerinden ortaya çıkabilecektir.

Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim organı, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartacaktır. Yönetim organı, hem işletmenin devamlılığı esasına hem de aktiflerin muhtemel satış değerlerine göre çıkarılan ara bilanço üzerinden aktiflerin şirket alacaklarını karşılamaya yetmediğine karar vermesi ve tebliğin 7. maddesinde belirtilen tedbirleri (sermaye artırımını veya sermayenin tamamlanması tedbirlerinden birisini) almaması halinde şirketin iflası için mahkemeye başvuracaktır.

3. ESAS ALINACAK FİNANSAL TABLOLAR

Şirketlerin sermaye kaybı veya borca batık olma durumları, TTK'nun 88. maddesine göre hazırlanacak finansal tablolar esas alınarak belirlenecektir. Bilindiği üzere TTK'nun 88. maddesi uyarınca hangi işletmelerin Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) göre finansal raporlama yapacağı hususunun belirlenmesi yetkisi, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na (KGK) verilmiştir. KGK tarafından finansal raporlarında TMS'na uyma zorunluluğu getirilmiş şirketler, Kanunun 376. maddesi kapsamında sermaye yeterliliklerini (sermaye kaybı veya borca batık olma durumlarını) bu finansal tablolara göre tespit edeceklerdir. TMS'larına uyma zorunluluğu olmayan şirketler ise VUK hükümleri kapsamında çıkardıkları bilanço üzerinden gerekli tespitleri yapacaklardır.

Finansal tabloların düzenlenmesinde **ihtiyari olarak TMS'larının tercih edilmesi halinde**, sermaye kaybı veya borca batık olma durumlarının tespitinde TMS'na göre hazırlanan finansal tablolar dikkate alınacaktır.

4. SERMAYENİN KAYBI VEYA BORCA BATIK OLMA DURUMLARINDA BİRLEŞMEYE KATILMA

Sermaye kaybı veya borca batık durumda olan bir şirket, kaybolan sermayeyi karşılayabilecek tutarda serbestçe tasarruf edilebilen özvarlığa sahip bulunan bir şirket ile birleşebilir.

Birleşmeye taraf olan bir şirketin, sermayesiyle kanuni yedek akçeleri kaybolmuş veya borca batık durumda olması halinde; birleşmeye taraf olan diğer şirketin kaybolan sermayeyi veya borca batıklık durumunu karşılayacak miktarda serbestçe tasarruf edebileceği özvarlığa sahip bulunduğu ve buna ilişkin tutarların, hesap şekli de gösterilerek doğrulandığı veya belirtilen durumların mevcut olmadığının doğrulandığı yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu ile ortaya konulacaktır. Devrolunan şirketlerin denetime tabi olması halinde bu rapor, denetime tabi şirketin denetçisi tarafından da hazırlanabilecektir.

5. SERMAYE KAYBI VEYA BORCA BATIK OLMA DURUMUNA İLİŞKİN YAPILAN HESAPLAMALARDA KUR FARKI GİDERLERİNİN TİCARİ ZARARDAN TENZİL EDİLEBİLMESİ

Tebliğin geçici 1. maddesinde yer verilen düzenlemeye göre, **01.01.2023 tarihine kadar**, sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda, **henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi vükümlülüklerden doğan kur farkı zararları** dikkate alınmayabilecektir. Uygulama zorunlu olmayıp, şirketlerin tercihine bırakılmıştır. Bu düzenlemenin son dönemde yaşanan döviz kurlarındaki olağandışı yükselişin şirketlerin bilançolarında yarattığı tahribatı giderme amacı taşıdığını söyleyebiliriz.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 376. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

(* Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

**6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNUN 376 NCI MADDESİNİN
UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA TEBLİĞ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı maddesi kapsamında sermayenin kaybı veya borca batık olma durumlarında uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, anonim ve limited şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 210 uncu maddesinin birinci ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 446 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Aktif: Şirketin sahip olduğu dönen ve duran varlıkları,
- b) Ara dönem finansal tablo: 3, 6 ve 9 aylık dönem sonları itibarıyla hazırlanmış finansal tabloları,
- c) Borç: Öz kaynaklar hariç şirketin aktiflerini finanse ettiği kaynakları,
- ç) Kanun: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,
- d) Kanuni yedek akçe: Kanunun 519 uncu maddesinde düzenlenen yedek akçeyi,
- e) Ortak: Anonim şirketlerin pay sahiplerini, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ortaklarını,
- f) Serbest yedek akçe: Kanuni yedek akçelerin sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşan kısmı ile kanun ve sözleşme gereği ayrılanlar dışında genel kurulca ayrılmasına karar verilen yedek akçeleri,
- g) Şirket: Anonim ve limited şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketleri,
- h) Sözleşme: Anonim şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin esas sözleşmesini, limitedşirketlerin şirket sözleşmesini,
- ı) Yönetim organı: Anonim şirketlerde yönetim kurulunu, limited şirketlerde müdür veya müdürler kurulunu, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde yöneticisi veya yöneticileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sermaye Kaybı

Genel kurulun toplantıya çağırılması

MADDE 5 – (1) Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının ya da üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde yönetim organı, genel kurulu hemen toplantıya çağırır. Genel kurulun gündem maddeleri arasında, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının karşılıksız kaldığı belirtilir.

(2) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının ya da üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı durumlarda farklı bir gündem ile toplantıya çağırılmış olsa dahi bu husus genel kurulda görüşülür.

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması halinde genel kurul

MADDE 6 – (1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması halinde yönetim organı, bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.

(2) Yönetim organı, son bilançoğu genel kurula sunarak şirketin finansal yönden bulunduğu durumu bütün açıklığıyla ve her ortağın anlayabileceği şekilde anlatır. Bu hususta genel kurula rapor da sunulabilir.

(3) Yönetim organı, şirketin mali durumundaki kötüleşmeyi ortadan kaldırmak veya en azından etkilerini hafifletmek amacıyla, uygun gördüğü sermayenin tamamlanması, sermaye artırımı, bazı üretim birimlerinin veya bölümlerinin kapatılması ya da küçültülmesi, iştiraklerin satışı, pazarlama sisteminin değiştirilmesi gibi iyileştirici önlemleri alternatifli ve karşılaştırmalı olarak aynı genel kurula sunar ve açıklar.

(4) Genel kurul, sunulan iyileştirici önlemleri aynen kabul edebileceği gibi değiştirerek de kabul edebilir ya da sunulan önlemler dışında başka bir önlemin uygulanmasına karar verebilir.

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurul

MADDE 7 – (1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde, toplantıya çağrılan genel kurul;

a) Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve Kanunun 473 ilâ 475 inci maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına,

b) Sermayenin tamamlanmasına,

c) Sermayenin artırılmasına,

karar verebilir.

Sermayenin azaltılması

MADDE 8 – (1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisi zarar sebebiyle karşılıksız kalan şirketin genel kurulu, sermayenin üçte biriyle yetinmeye karar verdiği takdirde sermaye azaltımı Kanunun 473 ilâ 475 inci maddelerine göre yapılır.

(2) Bu madde kapsamında yapılacak sermaye azaltımında yönetim organı, alacaklıları çağırırmaktan ve bunların haklarının ödenmesinden veya teminat altına alınmasından vazgeçebilir.

Sermayenin tamamlanması

MADDE 9 – (1) Sermayenin tamamlanması, bilanço açıklarının ortakların tamamı veya bazı ortaklar tarafından kapatılmasıdır. Kanuni yedek akçelerin yitirilen kısımlarının tamamlanmasına gerek yoktur. Sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde her ortak zarar sebebiyle karşılıksız kalan tutarı kapatacak miktarda parayı vermekle yükümlüdür. Her ortak, payı oranında tamamlamaya katılabilir ve verdiği geri alamaz. Bu yükümlülük, sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde olmayıp karşılıksızdır. Ayrıca yapılan ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak nitelendirilmez.

(2) Sermayenin tamamlanmasında, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler bakımından Kanunun 421 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi, limited şirketler bakımından ise 603 ve devamı maddeleri uygulanır. Sermayenin tamamlanamaması, bazı ortakların kendi istekleriyle tamamlama yapmasına engel oluşturmaz.

(3) Bilanço zararlarının kapatılması için getirilen yükümlülükler uyarınca yapılan ödemeler öz kaynaklar içerisinde sermaye tamamlama fonu hesabında toplanır ve takip edilir.

Sermayenin artırılması

MADDE 10 – (1) Genel kurul tarafından;

a) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilebilir. Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında artırılan sermayenin en az dörtte birinin ödenmesi şarttır.

b) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilebilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında sermayenin en az yarısını karşılayacak tutarın tescilden önce ödenmesi zorunludur.

Genel kurulun gerekli tedbirlerden birini almaması

MADDE 11 – (1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurulun, 7 nci maddede belirtilen tedbirlerden birine karar vermemesi halinde şirket kendiliğinden sona erer. Bu şekilde sona eren şirketin tasfiye işlemleri, Kanunun 536 ncı ve devamı maddelerine göre yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sermaye ile Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Tamamının Karşılıksız Kalması

Borca batık olma durumu

MADDE 12 – (1) Borca batık olma durumu, şirketin aktiflerinin borçlarını karşılayamaması halidir.

(2) Borca batık durumda olmanın işaretleri, yıllık ve ara dönem finansal tablolardan, denetime tabi şirketlerde denetim raporlarından, erken teşhis komitesinin raporlarından, yönetim organının belirlemelerinden ortaya çıkabilir.

(3) Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim organı, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır.

(4) Yönetim organı, hem işletmenin devamlılığı esasına hem de aktiflerin muhtemel satış değerlerine göre çıkarılan ara bilanço üzerinden aktiflerin şirket alacaklarını karşılamaya yetmediğine karar vermesi ve 7 nci maddede belirtilen tedbirleri almaması halinde şirketin iflası için mahkemeye başvurur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ortak ve Son Hükümler

Esas alınacak finansal tablolar

MADDE 13 – (1) Şirketlerin sermaye kaybı veya borca batık olma durumları, Kanunun 88 inci maddesine göre hazırlanacak finansal tablolar esas alınarak belirlenir. Finansal tabloların düzenlenmesinde ihtiyari olarak Türkiye Muhasebe Standartlarının uygulanmasının tercih edilmesi halinde, bahsi geçen durum bu şekilde hazırlanan finansal tablolar üzerinden değerlendirilir.

Sermayenin kaybı veya borca batık olma durumlarında birleşmeye katılma

MADDE 14 – (1) Sermaye kaybı veya borca batık durumda olan bir şirket, kaybolan sermayeyi

karşılatabilecek tutarda serbestçe tasarruf edilebilen özvarlığa sahip bulunan bir şirket ile birleşebilir.

(2) Birleşmeye taraf olan bir şirketin, sermayesiyle kanuni yedek akçeleri kaybolmuş veya borca batık durumda olması halinde; birleşmeye taraf olan diğer şirketin kaybolan sermayeyi veya borca batıklık durumunu karşılayacak miktarda serbestçe tasarruf edebileceği özvarlığa sahip bulunduğu ve buna ilişkin tutarların, hesap şekli de gösterilerek doğrulandığı veya belirtilen durumların mevcut olmadığının doğrulandığı yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu ile ortaya konulur. Devrolunan şirketlerin denetime tabi olması halinde bu rapor, denetime tabi şirketin denetçisi tarafından da hazırlanabilir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 1/1/2023 tarihine kadar, Kanununun 376 ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda, henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararları dikkate alınmayabilir.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.